

вирішувана без лікаря. При вирішенні питання чи потребує даний пацієнт будь-якого лікування існує 4 можливі підходи: 1) інформування чи порада; 2) безмедикаментозне лікування; 3) лікарська терапія за протоколом провізора/фармацевта; 4) направлення до лікаря. Комбінація так само не виключається. Тому, щоб надати своєчасну та якісну консультацію, провізор повинен спиратися на коректно складений протокол для профілактики та терапії COVID-19. Наприклад, такий як запропонував керівник відділення інтенсивної терапії Медичної школи Східної Вірджинії (США), професор Пол Марік, автор Вірджинського протоколу лікування COVID-19, який став основою для порятунку життів мільйонів хворих у різних країнах світу.

Мета дослідження. Обґрунтування протоколу провізора/фармацевта при відпуску безрецептурних препаратів для профілактики COVID-19 у відповідності до основних критеріїв (важливість проблеми для громадського здоров'я, важливість проблеми для практичного застосування в охороні здоров'я, наявність доказових даних).

Матеріали та методи. Для реалізації поставлених завдань та досягнення мети використано наступні методи збору інформації: опитування, аналіз документації, математично-статистичні методи обробки інформації; систематизація зібраних даних за такими параметрами як: відповідність, своєчасність, комбінація, індивідуальний підхід.

Результати дослідження. згідно з отриманими даними спостерігається широка тенденція до самостійної профілактики та лікування неускладнених форм COVID-19 населенням. Серед безрецептурних лікарських препаратів особливий попит мають ті, що містять аскорбінову кислоту, мікроелемент цинк, вітамін D3, ацетилсаліцилову кислоту, інтраназальний інтерферон, кверцетин. Вибір лікарських препаратів заснований переважно на рекомендації провізора/фармацевта. Пацієнти в переважній більшості необізнані про медичні показання до застосування лікарського засобу, їх правильного дозування, тривалості прийому, можливу взаємодію як між собою так і з лікарськими препаратами інших груп, їжею тощо.

Висновки. Розробка проекту протоколу провізора/фармацевта при відпуску безрецептурних препаратів для профілактики COVID-19 є актуальним завданням, що сприяє підвищенню якості фармацевтичної опіки та інформаційно-консультаційних послуг в умовах пандемії COVID-19.

РОЛЬ ПРОВІЗОРА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РАЦІОНАЛЬНОГО СИМПТОМАТИЧНОГО ЛІКУВАННЯ ГЕРПЕСУ ГУБ У ПІДЛІТКІВ

Чорна А. М., Давішня Н. В.

Науковий керівник: Ветрова К. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

lina.chernaya1607@gmail.com

Вступ. Герпес є однією з найрозповсюдженіших вірусних інфекцій, що спричинена вірусом простого герпесу. За даними ВООЗ, у 2016 році близько 3,7 млрд. осіб у віці до 50 років було інфіковано вірусом простого герпесу 1 типу. Потрапивши до організму, вірус простого герпесу зберігається протягом усього життя, періодично викликаючи рецидиви захворювання, що протікають з різними ступенями тяжкості. Проблема лікування герпесу губ у підлітків є важливою медико-соціальною проблемою, оскільки багато з них, вважаючи себе

умовно здоровими, не визнають важливість дотримання лікарських рекомендацій, а рівень батьківської комплаєнтності до лікування їх дітей також часто є низьким, що, загалом, може призводити до зниження ефективності терапії чи розвитку ускладнень. Саме тому провізор відіграє одну з важливих ролей в забезпеченні раціонального лікування герпесу губ у підлітків.

Мета дослідження. Визначення ролі провізора в забезпеченні раціонального симптоматичного лікування герпесу губ у підлітків.

Матеріали та методи. Аналіз та узагальнення даних наукової літератури.

Результати дослідження. З метою оптимізації лікування герпесу губ у підлітків провізор обов'язково має з'ясувати як давно виникла проблема, скільки часу триває та виключити наявність загрозливих симптомів (поширення висипань на слизову рота, ураження висипаннями великих ділянок шкіри обличчя, особливо близько до очей, висипання, що супроводжуються вираженою болючістю, нагноєнням, підвищенням температури тіла, погіршенням загального стану тощо). У разі виявлення загрозливих симптомів провізор має рекомендувати відвідувачу аптеки (представнику підлітка) звернутися за консультацією до лікаря для призначення необхідного лікування! Для симптоматичного лікування герпетичного ураження губ провізор може рекомендувати лише безрецептурні противірусні лікарські препарати для місцевого застосування. При переважанні у підлітка везикул та ерозій провізор має рекомендувати відвідувачу (представнику підлітка) застосовувати ацикловір у формі гелю, а на стадії підсихаючих кірок – у формі мазі. Провізор має обов'язково проконсультувати відвідувача аптеки (представника підлітка) щодо способу застосування лікарських препаратів. Лікарські препарати для місцевого застосування, що містять ацикловір, наносять 5 разів на день з 4-годинним інтервалом, за винятком ночі. До та після нанесення місцевих форм необхідно ретельно вимити руки або застосовувати гумові рукавички чи напальники. Лікування має тривати 5-10 днів. Серед проявів побічної дії при застосуванні місцевих лікарських форм, що містять ацикловір, можуть спостерігатися шкірні алергічні реакції, печіння, поколювання в місці нанесення, гіперемія, сухість шкіри тощо. Перед відпуском лікарського препарату із аптеки провізор обов'язково повинен запитати відвідувача аптеки (представника підлітка) чи не приймає підліток інших лікарських препаратів, щоб запобігти небажаним ефектам від лікарської взаємодії. Так, мазі та креми, що містять ацикловір, не застосовують разом з місцевими катіонними антисептиками. Також провізор повинен з'ясувати чи не приймає підліток лікарські препарати, що знижують імунітет (глюкокортикостероїди, протипухлинні препарати тощо), бо такий його стан може бути обумовлений лікарською імунодепресією та потребує консультації лікаря і корекції лікування. Провізор повинен акцентувати увагу відвідувача аптеки (представника підлітка) на негайному зверненні до лікаря у випадках погіршення стану підлітка, виникненні загрозливих симптомів тощо! У межах фармацевтичної опіки провізор проводить інформаційну роботу щодо немедикаментозного лікування захворювання. Провізор має порекомендувати пацієнту (представнику підлітка) під час лікування герпесу суворо дотримуватись правил особистої гігієни: не торкатись висипань руками, не видавлювати пухирці, не зривати скоринки, користуватися індивідуальним рушником, посудом тощо.

Висновки. Кваліфікована консультація провізора може допомогти уникнути безвідповідального самолікування при лікуванні герпесу губ у підлітків, оптимізувати симптоматичну терапію, своєчасно виявити загрозливі симптоми захворювання, що потребують обов'язкової консультації лікаря, та попередити розвиток ускладнень.